
Årsmelding for 2012 - Den sentrale klagenemnd

Bakgrunn

I samsvar med pkt. 5 i reglene for Den sentrale klagenemnd, legger klagenemnda årlig fram melding om sitt arbeid. Klagenemnda er et lovpålagt organ som behandler klagesaker fra studenter og som etter delegasjon fra styret, også kan behandle andre typer saker, som fuskesaker etter universitets- og høyskoleloven §§ 4-7 og 4-8.

Klagenemndas årsmelding for 2012 (vedlegg 1) gir oversikt over viktige utviklingstrekk. Tabellen for klage- og fuskesaker i årsmeldingen viser tall for 2012 og 2011 (i parentes).

Klagenemnda realitetsbehandlet 80 (88) saker i 2012, 48 (72) klagesaker og 32 (16) fuskesaker. Antall klagesaker er redusert fra 2011, mens antallet fuskesaker er fordoblet. Av fuskesakene var 17 (7) saker hvor eksamen ble annullert, i 9 (6) saker er eksamen annullert og det er vedtatt ett semesters utestenging, mens det er 4 (3) saker hvor eksamen er annullert og det er vedtatt to semesters utestenging. To fuskesaker ble henlagt.

Universitetsdirektørens kommentarer

I årsrapporten peker nemnda på at sakene er blitt mer sammensatte og omfattende, samtidig som bruk av advokat og krav om dekking av advokathonorar øker. Også i 2012 var omfanget av saker om plagiat og andre uregelmessigheter ved obligatoriske arbeidsgruppeoppgaver relativt høyt. Det er bekymringsfullt at tallet øker og det er nødvendig å holde utviklingen under nøye oppsyn.

Det pekes også på en tendens til flere klager på vedtak i fuskesaker og dermed oversendelse til Felles klagenemnd. Arbeidet i nemnda og i nemndas sekretariat er viktig og er i noen tilfeller også svært krevende.

I brev fra Sivilombudsmannen om klage på vedtak i universitetsstyret om doktoravhandling, heter det at klagenemnda skal behandle klager på avslag om adgang til å levere avhandling på nytt og klage på utskrivning av doktorgradsprogram. I forslag til ny ph.d. forskrift som er til høring i universitetet, er det foreslått at klagenemndas saksområde utvides i tråd med dette.

Med dette fremmes følgende forslag til

Vedtak:

Styret tar Den sentrale klagenemnds årsmelding for 2012 til etterretning.

5.4.2013/Marianne Seim/Hilde Hvidsten Bretvin

Vedlegg:

Årsmelding for 2012 fra Den sentrale klagenemnd

27a-13

**Den sentrale klagenemnd
Universitetet i Bergen**

2012

årsmelding

Innhold

<i>Generelt om klagenemnda/Arbeidet i klagenemnda 2012</i>	<i>side 3</i>
<i>Klagenemndas behandling</i>	<i>side 4</i>

Generelt om klagenemnda

Etter universitets- og høyskolelovens § 5-1 er det påbudt å opprette en klagenemnd ved institusjonen. Arbeidsområdet for klagenemnda ved UiB er, i likhet med de fleste andre institusjonene, klager over enkeltvedtak fra studentene, fuskesaker mot studentene og visse andre typer disiplinærsaker. Arbeidsområdet og arbeidsformen for klagenemnda er regulert i "Regler for den sentrale klagenemnd ved Universitetet i Bergen, som finnes her:

<http://regler.uib.no/regler/Del-1-Overordnede-rammer/1.4-Regler-om-nemnder-og-utvalg/Den-sentrale-klagenemnd-Lovpaalagt-organ>

Arbeidet i klagenemnda 2012

Det er avholdt 10 møter.

Nemndas sammensetning for 2012:

Leder: tingrettsdommer Bjørg Kvelstad
(vara: tingrettsdommer Beate Blom)

Professor Johannes Hjellbrekke
(professor Kari Smith)

Førsteamanuensis Espen Gamlund
(Professor Anders Arne Johansson)

Studentrepresentant Sindre Dueland
(Daniel Instebø, Christina Nessa)

Studentrepresentant Hannah Atic
(Hanna Marie Sinnes, Brita Helleland)

Førsteamanuensis Eilert Jan Lohne og studentrepresentantene Kevin Grindland og Hanna Marie Sinnes sluttet som medlem i nemnda i juni 2012. Hanna Marie Sinnes er fra høsten 2012 varamedlem.

Rådgiver Lene Roska Aalén, seniorkonsulent Marianne Seim og konsulent Mona Rødseth har vært sekretariat for nemnda.

Klagenemndas behandling

I 2012 har Den sentrale klagenemnd behandlet totalt 82 saker, nemnda har realitetsbehandlet 80 saker. To klagesaker ble av nemnda avvist hvor avvisningen ble begrunnet i vedtaksform.

Det er således 80 saker som danner grunnlaget for statistikken nedenfor.

Klagesaker

Klagesaker er saker hvor studenter klager på et enkeltvedtak truffet av institusjonen for eksempel etter en søknad om tilrettelegging til eksamen, permisjon fra studie, dispensasjoner fra ulike bestemmelser i universitetets reglementer og lignende.

I 2012 behandlet nemnda 50 klagesaker, to av disse sakene ble avvist av nemnda og begrunnet i vedtaksform. 48 klagesaker ble realitetsbehandlet av nemnda. Sammenlignet med tidligere år er dette et noe lavere tall. For 2011 var tallet 72 klagesaker, For 2010 var tallet 67, 2009 var tallet 59, mot 27 i 2008, 37 i 2007 og 41 i 2006. I årene 2003-2005 lå tallet hvert år mellom 30 og 40.

Som det går fram av tabellen nedenfor, har det Det juridiske fakultet et relativt høyt antall klagesaker. Slik var det også i 2011 med 15 klagesaker totalt. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har hatt noe økning i klagesaker, fra tre saker i 2011 til syv saker i 2012. Fra 2009 og fram til og med 2011 har Studieadministrativ avdeling hatt et høyt antall klagesaker, med 14 saker totalt i 2011. For 2012 har det imidlertid vært en sterk reduksjon i saker fra denne avdelingen til totalt fem saker.

Andelen som fikk medhold i klagesaker var 7, 14,5 % (7 av 48). Dette er lavere enn 2011 hvor åtte klager ble gitt medhold, men høyere enn 2010 hvor fire klager ble gitt medhold.

Klagenemndas avgjørelser i klagesaker kan ikke påklages etter forvaltningsloven fordi klagenemnda er klageinstans i saken. Klagenemndas avgjørelse kan derimot vurderes av Sivilombudsmannen etter henvendelse fra studenten, og kan komme med anbefalinger i forhold til håndtering av saken, uten at disse er rettslig bindende. I 2012 ble ingen av nemndas avgjørelser vurdert av Sivilombudsmannen.

Fuskesaker

Fuskesaker er saker om mistanke om fusk etter universitets- og høyskoleloven §§ 4-7 (annullering) og 4-8 (utestenging).

I 32 saker ble det reist mistanke om fusk i 2012 mot 16 saker i 2011 og 22 i 2010. To av fuskesakene for 2012 ble henlagt. Som det går fram av tabellen nedenfor, endte 17 med annullering alene mot syv saker i 2011, mens nemnda i ni saker ila annullering og utestenging i ett semester, mot seks i 2011. Den strengeste reaksjonen, annullering og to semesters utestenging, ble brukt i fire saker, mot tre i 2011. Klagenemndas vedtak i fuskesaker kan påklages til den nasjonale Felles klagenemnd som er organisert under Samordna Opptak. I disse sakene er klagenemnda førsteinstans. I 2012 ble fem saker påklaget fra studenter og Felles

klagenemnd opprettholdt nemndas vedtak i samtlige fem saker. Sammenlignet med 2011 hvor en sak ble påklaget fra studenten. Felles klagenemnd opprettholdt nemndas vedtak også i denne saken.

I fuskesaker som gjelder utestenging kan studenten etter universitets- og høyskoleloven la seg bistå av advokat eller lignende talsperson fra sak om utestenging er reist, og utgiftene til dette dekkes av institusjonen. I 2012 var det ni studenter som lot seg bistå av advokat, mot to studenter i 2011.

Det har i løpet av høsten 2012 blitt fremsatt krav fra advokater hvor det bes om at advokatsalæret dekkes etter ordinært salær og ikke etter offentlig salærsats. Felles klagenemnd har orientert om at de i fuskesaker holder på sin praksis om at advokatsalær i fuskesaker dekkes etter offentlige satser. Den sentrale klagenemnd har ved spørsmålet om advokatsalær i en sak delt seg i ett mindretall og ett flertall og denne saken vil bli prøvd av Felles klagenemnd i 2013. Når advokater begrunner salæret dekket etter sine ordinære satser er det blitt bedt om dekning av sakskostnader opp mot 150.000 kroner i flere av sakene.

I årsmeldingen for 2011, 2010 og 2009 ble det vist til at det var en del saker fra Det juridiske fakultet, som gjelder fusk på obligatoriske arbeidskrav som bydde på utfordringer. Det viste seg å være krevende å komme fram til en stabil praksis i 2009 når det gjaldt reaksjonsformen, men en fast praksis for disse sakene etablerte seg i 2010. Nemnda bemerket i 2010 at nemnda i de fleste av disse sakene systematisk delte seg i et flertall og et mindretall, hvorav flertallet har stemt for utestenging i tillegg til annullering, mens mindretallet har stemt for annullering alene som reaksjon. Det ble videre vist til at ettersom det for utestenging kreves minst to tredels flertall, kan ikke utestenging ilegges etter en slik votering. Det påpekes også at tallet for disse fuskesakene fremdeles er relativt høyt for 2012, men nemnda har ikke systematisk delt seg i et flertall og mindretall i disse sakene, men vært i all hovedsak enstemmig om resultatet. Nemnda vil igjen understreke at det ser alvorlig på fusk knyttet til obligatoriske arbeidskrav og at det fremdeles er viktig at nemndas vurdering av disse sakene gjøres kjent for studentene.

Tabell for klage- og fuskesaker i 2012¹

Klagesaker totalt:	48
Klagesaker medhold:	7 (8)
Fuskesaker totalt:	32
Fuskesaker henlagt:	2
Fuskesaker "på dømt":	30

¹ Tall i parentes viser tall fra 2011

Fak./a vd.	Klager ikke medh.	Klager; medhold	Fusk; henlagt	Fusk; annullering alene	Fusk; annull. + ett sem. utest.	Fusk, annull. + to sem. utest.	Sum
HF	2 (7)	0 (0)	0 (0)	5 (3)	0 (2)	4 (1)	11 (13)
JUS	12 (15)	4 (1)	1 (0)	9 (3)	9* (0)	0 (2)	35 (21)
MN	7 (3)	0 (0)	0 (1)	1 (0)	0 (1)	0 (0)	8 (4)
MOF	5 (10)	0 (2)	0 (0)	0 (1)	0 (0)	0 (0)	5 (13)
PSY	7 (11)	3 (2)	0 (0)	2 (0)	0 (1)	0 (0)	12 (14)
SV	3 (4)	0 (1)	1 (0)	0 (0)	0 (2)	0 (0)	4 (7)
SA	5 (14)	0 (2)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 (16)
Sum	41 (64)	7 (8)	2 (0)	17 (7)	9 (6)	4 (3)	80 (88)

*En av disse sakene ble etter klage omgjort i nemndas møte i februar 2013, slik at kun annullering ble ilagt som reaksjon. Dette vedtaket vil bli tatt med i nemndas årsmelding for 2013. Her registreres vedtaket slik det ble truffet i desember 2012.

Øvrige merknader

Antall saker for nemnda er fremdeles høyt med 80 realitetsbehandlede saker i 2012, mot 88 i 2011, 89 i 2010 og 79 i 2009. Dette innebærer at både sekretariatet og nemndas medlemmer må bruke mye tid og ressurser på nemndsarbeidet.

Sekretariatet ble første halvår av 2012 håndtert av to saksbehandlere og av en saksbehandler det resterende halvåret. Sekretariatet er igjen besatt med to saksbehandlere i 2013, men ingen av de to saksbehandlerne kan bruke hele sin tid til nemndsarbeidet. Med en økning av fuskesaker og økning i bruk av advokat, er arbeidet med å forberede saker og behandlingen i nemnda blitt merkbart mer utfordrende og krevende. Økningen i bruk av advokat kan nok også forklare økningen av klager på fuskevedtak og en derav økning av fuskesaker som blir oversendt til Felles klagenemnd for behandling. Håndteringen av advokatregninger i etterkant av sakene er også blitt mer tidkrevende og har i seg selv også resultert i klagesaker for nemnda. Det har vært fremlagt regninger for advokatbistand som er svært høye, og det er grunn til å følge med på utviklingen her.

Også fra nemnda selv er det påpekt at møtene tar mer tid og krever mer forberedelse enn tidligere. Dette ble også påpekt i 2011, 2010 og 2009. Når det skal rekrutteres nye medlemmer og leder til nemnda fra høsten 2013, er det viktig at det prioriteres nok ressurser til sekretariatsfunksjonen, idet dens arbeid er et viktig premiss for at nemndas møter skal være effektive og forsvarlige.

Det ble antydnet i årsrapporten fra 2009 at den økende saksmengden kunne være grunn til bekymring. Tallet for fuskesaker i 2012 har økt betydelig, mens antall klagesaker er redusert. Når tendensen med økende antall fuskesaker er bekreftet, er det grunn til å holde utviklingen under oppsyn. Nemnda er avhengig av både effektivitet og kvalitet i sin saksbehandling for å kunne opprettholde den tilliten som den må ha.